

Tsiviilõiguse kaasus „Veendumusest vallandamiseni“

Maria ja Toomas elavad ühes Eesti väikelinnas ning on juba 2020. aasta algusest oma pulmapidu planeerinud. Kahjuks on koroonaviiruse levik nende unistuste peo korraldamisele nii mõnegi kaika kodarasse visanud. Maria soov on pulmapidu korraldada Haapsalu lähedal asuvas peosaalis ning 2021. aasta juulikuus peaks oodatud tähtis päev lõpuks saabuma. Perfektsionismile kalduvate inimestena on nad teinud varakult ettevalmistusi ning juba aasta tagasi pulmaemaks valinud osaühingus Pruu&Co töötava Teele. Eelnevalt tegid nad põhjaliku taustakontrolli ning olid nähtuga rahul – Teele oli saanud positiivset tagasisidet nii mõneski Internetifoorumis ning temast oli isegi ilmunud artikkel üleriigilise levikuga ajakirjas. Maria ja Toomas soovisid, et kõik külalised tunneksid ennast peo ajal võimalikult hästi, seega oli Teele ülesandeks olla eelnevalt kursis ka saabuvate külaliste taustaga erinevate mängude läbi viimiseks. Samuti pidi Teele hankima mängude auhindadeks sobivad esemed.

Juba pool aastat enne pulmi oli pulmaemaga peo programm kokku lepitud. Maria ja Toomas pidid Teelele peojuhi ülesannete eest pärast peo läbiviimist maksma 1500 eurot. Kui Eestis hakati 2021. aasta kevadel pakkuma inimestele koroonaviiruse vastu vaktsineerimise võimalust, olid Toomas ja Maria esimeste seas, kes sellest kinni haarasid. Kohe edastasid nad ka Teelele info, et eeldavad ka temalt samasugust käitumist. Kuna piduliste hulgas on ka Maria vanaema, kellele tervislikel põhjustel ei saa vaktsiini manustada ning ka mitmeid väikelapsi, siis soovis tulevane pruutpaar käituda peo korraldamisel võimalikult vastutustundlikult ja ettevaatusabinõusid kasutusele võttes.

Teele aga ei soovinud end vaktsineerida. Tema uskus, et vaktsiine toodetakse vaid ravimifirmadele kasumi teenimiseks ning inimene peab immuunsuse saavutamiseks viirusega loomulikult teel kokku puutama. Toomas ja Maria olid sellisest avaldusest šokeeritud ning uurisid Internetist veel kord Teele kohta infot. Ilmnes, et alates 2021. aasta kevadest on Teele oma sotsiaalmeedia kontol jaganud erinevaid vaktsiinivastaseid uudiseid, muu hulgas nimetades koroonaviirust vaid tavaliseks nohuks. See kõik tuli Mariale ja Toomasele üllatusena ning nad esitasid Teelele ultimaatumi – kui Teele end vaktsineerida ei lase, siis ei ole ta ka pulmapeo läbiviijaks sobilik. Teele töandja Piret jälgis sündmuste käiku murelikul toonil. Juba mõnda aega oli osaühingu kasum vähenenud, sest järjest enam soovisid kliendid ürituste korraldamiseks vaktsineeritud personali. Maria ja Toomase juhtum oli Piretile viimaseks piisaks karikas. Piret otsustas veel kord Teelele pakkuda võimalust vaktsineerimiseks. Teele jäi aga endale kindlaks ning seetõttu otsustas Piret temaga sõlmitud töölepingu üles öelda ning samuti nõuda Teelelt välja pulmapeo tarbeks ostetud esemetele kulunud summa 500 eurot. Kuna esemed on nimedega graveeritud, ei saa firma neid ka mujal kasutusele võtta.

Teele vaidles töandjale vastu ning arvas, et töölepingut sellisel alusel üles öelda ei ole seaduslik, sest töandja ei tohiks töötajalt tema terviseandmeid nõuda. Samuti ei saa tal olla kohustust firmale raha maksta, sest ta tegutses esemete hankimise ajal töandja juhiste kohaselt ning heas usus. Üleüldse peaksid selle summa tasuma Maria ja Toomas, sest nad ei soovinud enam Teele teenuseid kasutada..

Teele pöördub maakohtusse, et vaidlustada töölepingu ülesütlemine osaühing Pruu&Co poolt. Piret aga firma esindajana leiab, et ülesütlemine on kehtiv ning samuti soovib Teelelt 500 euro

välja mõistmist firma kasuks. Samuti toob Piret välja, et ürituste läbiviimisel puutub töötaja kokku väga paljude inimestega ning seetõttu oleks töölepingu jätkamine vastutustundetu ja tööülesandeid ei oleks võimalik ohutult täita.

Millise otsuse peaks kohus tegema?

Kaasuse lahendamisel võib õigusaktidest tugineda üksnes Eesti Vabariigi põhiseadusele.

Abistavad küsimused:

1. Millistel alustel peaks olema eraettevõtjal õigus töötajatega töösuhet lõpetada?
2. Millised töötaja terviseandmed peaks olema tööandjale kättesaadavad?
3. Millisel muul viisil oleks võimalik tagada potentsiaalsete klientide terviseohutus?